

Pangad teenivad keskpangas raha hoides hiigelhõlptulu

ROMET KREEK
ajakirjanik

Kui aastastele ja kauem kestvatele hoiustele maksavad pangad 2,5 protsenti ja enamgi, siis klientide lühemaajalistele hoiustele sellist intressi ei maksta.

Pangad ise saavad hoida piiramatuid summasid keskpangas, kes maksab neile 2,5 protsenti.

«Kõik krediitiasutused, kellele kehtib järelevalve ja kes on Eesti Panga tehingupartnerid, võivad kasutada hoiustamise püsivõimalust, et teha eurosüsteemis oma asukohariigi keskpanga kaudu üledoohiuseid, mille suhtes kohaldatakse eelnevalt kindlaks määratud intressimäära, milleks praegu on 2,5 protsenti,» ütles Eesti Panga rahapoliitiliste operatsioonide allosakonna juhataja Kersti Harkmann. «Summa, mida kommertspangad võivad hoiustamise püsivõimaluse raames keskpangas hoiustada, ei ole piiratud.»

Pankade äri ongi lühiajalisi hoiuseid võttes seda raha pikemaajaliselt välja laenata, teenides intressivahe. Kuna euribor on tõusnud ja tõusmas, pole selles midagi imelikku, et pank teenib laenuportfellilt üha enam.

Küll aga on kummaline, et pangad ei raatsi maksta lühiajalistele hoiustele intressi. See on loonud paradoksaalse olukorra, et kui ka majanduslangu-

Pangad kühveldavad kokku hiiglaslikku riskivaba hõlptulu

Pangad teenivad riskivara kasumit, võttes klientidelt hoiuseid oluliselt madalama intressimääraga, kui Euroopa Keskpangas raha hoidmisel saab. Alates 18. veebruarist maksab Euroopa Keskpangakade seal raha hoidmise eest 2,5% intressi.

	kuni 1 kuu	1 kuu	3 kuud	6 kuud	9 kuud	12 kuud	2 a	3 a	5 a	10 a
Swedbank	0,5	0,5	1	1,25	1,5	2,5				
SEB	0,4	0,75	0,95	1,5	2,5	2,5	3			
Luminor			1	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5		
LHV	0,5	1	1,25	1,5	2,5	2,5				
Coop Pank	0,75	1,1	1,5	1,8	2,6	3,33	3	2,8	2,8	
Inbank		1,25	1,5	1,8	2,8	3	3,3	3,5		
Bigbank	1	1,25	1,5	1,75	2,6	2,9	3	3	3	
TBB	0,45	0,95	1	1,1	1,65	2,15	2,45			
Holm Bank			1,3	1,6	2	2,7	3,2	3,3	3,5	

Seisuga 3.3.2023

se ajal laenuvõrdlus väheneb, teenivad nüüd pangad üldse krediidiriski võtmata raha keskpangas hoiustades suuri summasid.

Näiteks ühekuulisi hoiuseid võttes maksavad pangad kliendile null kuni üks protsenti ja saavad seda keskpangas hoides teenida 2,5 protsenti.

Valdav osa klientide rahast on aga pankades arvelduskonto jäagid, millele ei maksta üldse midagi märkimisväärset. Pangad üritavad küll panna inimesi tegema kogumishoiuseid, kuid ka nende intressid on madalad.

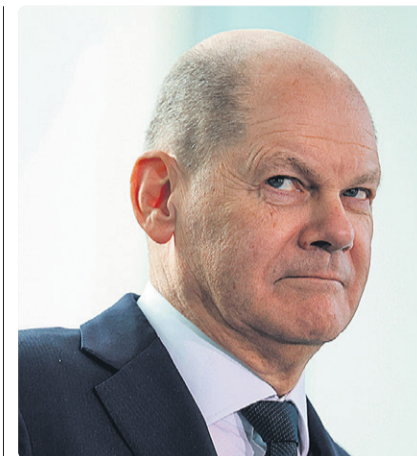
Pangad ei taha vastata riskivaba keskpangas raha hoiustamiselt teeni-

mise kohta, küll aga kiidetakse oma tegevust: hoiuseintresse on korduvalt tõstetud. Ometigi on need lühemas otsas väga madalad.

«Üldistusena saan öelda, et konkreetse hoiusetähtaja eest makstav intressimäär kujuneb ikkagi pankadevahelises konkurentsis ja madalal keskmise hoiuseintressi tasemel saab olla eelkõige kaks põhjust: kas ei ole pankadel parajasti vaja parema intressipakkumisega raha juurde meelitada või seda lahku-mast tagasi hoida või siis on inimesed ja ettevõtted lihtsalt liiga mugavad, et turtule parimat pakkumist ehk oma säästudele kõrgeimat intressi otsida,» ütles Bigbanki Eesti äriüksuse juht Joanna Pecher. «Oluline on seejuures veel märkida, et iga panga likviidsusstrateegia on erinev (millise perioodiga tähtajalist hoiust soovitakse) ja lähtuvalt sel-

lest ka erineb pakutav intress erinevatel perioodidel. Eestis on pankasid, kes pakuvad ka nõudmiseni hoiusel teatud summani intressi. Ehk klientidel tasub pakkumisi võrrelda ja teha valik, kus oma raha hoida.»

«Kui ühe kuu hoiusel on sama intress nagu aastasel hoiusel, siis kaob motivatsioon koguda, hoida raha pikema-ajaks,» ütles Swedbanki eraisikute panganduse juht Tarmo Ulla. «Euroopa Keskpanga poolt makstav hoiustamise püsivõimaluse intressimäär 2,5 protsenti ei tähenda panga seisukohalt riskivaba kasumit, kuna hoiuse kui toote pakkumisega seonduvalt tekib pangale ka erinevaid kulusid. Näiteks on kõik hoiused kuni 100 000 euro ulatuses tagatud, samuti kaasnevad kulud seoses IT-halduse ning uute toodete ja teenuste arendusega.»

Saksa kantsler Olaf Scholz.

FOTO: ODD ANDERSEN / AFP / SCANPIX

Scholz käis Washingtonis suletud uksti avamas

Saksamaa kantsler Olaf Scholz ja USA president Joe Biden teatasid eile 377 miljoni euro suurusest rahastust Ukrainale, lisaks arutati Hiina võimalikku rolli Venemaa relvastamisel.

Ühepäevane visiit toimus ilma suurejoonelise ja tseremooniata ning isegi ühise pressikonverentsita, vahendas Saksa meediaväljaanne Deutsche Welle.

Eilne kohtumine võimaldas Ukraina-teemalise info vahendamist, selgitas USA kõrge ametnik Reutersile, lisades, et Washington ega Berliin ei ole näinud Hiina otsest osalust relvade Moskvale tarnimisel, kuid olukorda jälgitakse tähelepanelikult.

«On pettumus, et G20 rahandusministrite kohtumisel ei olnud Hiina enam valmis kinnitama seda, mis eelmisel aastal konsensus oli – Venemaa rünnaku selge hukkamõistmine,» vahendas Scholzi vahetult enne visiiti Saksa parlamendis peetud kõnet Politico.

«USA poliitikakujundajatel on krooniline mure, et Euroopa tööstuslikud suurriigid, nagu näiteks Saksamaa, lasevad oma kaubandushuvidele Hiinas leevendada oma valmisolekut võtta julgeoleku ja geopoliitilistes küsimustes karmimaid seisukohti,» sõnas USA endine Ida-Aasia tippdiplomaat Daniel Russel CNNile.

Valge Maja teatas, et Scholzi visiit on võimalus taaskinnitada sügavaid sõprussidemeid Ameerika Ühendriikide ja meie NATO-liitlaste vahel. «Kohutamine ei ole märk kriisist, vaid võimalus süvendada mõlema liidri omavahelisi suhteid,» ütles Saksa Marshalli Fondi mõttekoja juht Sudha David-Wilp CNNile. «Washington näeb Berliini endiselt Euroopa juhtiva sõjalise jõuna,» lisas David-Wilp.

Scholz võttis tõenäoliselt teemaks ka USA uue rohelise tehnoloogia-le suunatud seadusandluse (IRA), mis potentsiaalselt vähendab Euroopa turgede konkurentsivõimet. IRA meelitab juba praegu Saksa ettevõtteid Ameerika Ühendriikidesse, selgus kaubandus- ja tööstuskoja (DIHK) tehtud uuringust. USA ja Saksamaa vahelisi lahkarvamusi saab ületada, kuid see on teatud juhtudel võimalik ainult kõrgeimal tasandil, ütles endine USA diplomaat Jeffrey Rathke France24-le.

Olaf Scholz külastas Valget Maja viimati aasta tagasi, vahetult enne Venemaa sissetungi Ukrainasse. PM

Keskkonnaamet tõmbas Estonia laiendusele vee peale

ÜLLE HARJU
ylle.harju@postimees.ee

Rahvuskooper Estonia laiendusplaanile tõmbas vee peale keskkonnaamet, mille juhi Rainer Vakra sõnul kaalub pargi väärtus massiivse juurdeehituse soovi üle.

«Tänases õigusruumis seda võimalik teha ei ole, keskkonnast lähtuvalt,» põhjendas Vakra ameti vastuseisu Estonia hoone laiendamisele Pärnu maantee poole, mis ampsaks märkimisväärse osa kaitsealusest Tammsaare pargist.

«Keskkonnaamet põhimõtteliselt toetab pargis, eriti ka linnaruumis, roheluse säilimist,» sõnas Vakra. «Iga park on väärtus omaette. Kui räägime kliima kuumenemisest, rohealade säilitamisest...»

Ametlikku ekspertiisi keskkonnaamet veel teinud pole, kuid andis esialgse hinnangu Tallinna Strateegiakeskuse juhi Raido Roobi küsimise peale. «Kui täna keegi küsiks, siis keskkonnaamet sellele kooskõlastust anda ei saa,» ütles Vakra.

Lisaks ligi 2000 m² kaitsealuse pargi pindalale hävitaks juurdeehitus juba taastatud ajaloolise Uue turu pargiosa. «Ühtlasi kaoks puhkemajanduslikku väärtust omav Uue turu plats, kus praegusel ajal loovad pargipin-gid, hal-jastus ning mälestus-märgid asu-

kohale ühtset esteetilist väärtust,» hindas amet.

Hoone laiendamine pole kooskõlas pargi kaitsekorruga (vabariigi valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 «Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskirj»), kahjustades ameti hinnangul ala kaitse-eesmärgi ja seisundit.

«Keskkonna ja looduse seisukohast see lahendus ei ole mõistlik, aga kõiki reegleid, mida inimene on teinud, isegi Eesti Vabariigi põhiseadust, on võimalik ringi teha,» nentis Vakra.

«Teoorias on võimalik seadusandlust muuta, aga

Rainer Vakra ütles, et eelistab ka isiklikult pargi ja roheluse, eriti kliimasoojenemise ajastul.

FOTO: TAIRO LUTTER

